

Az előfizetés ára:

1883. januártól egész évre . 8 frt.
fél évre . . . 4 frt.
negyed évre . 2 frt.
Előfizethetni a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B. és társánál**, **Böhm M.** könyvkötőnél.

PÉCS

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
1-szer 6 kr
2-szer 5 kr
3-szor 4 kr
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
Nyitlterben egy sor 10 kr.

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B. és társánál**, **Böhm M.** könyvkötőnél Király-utca-

Horvátügy.

Pécs, 1883. október 8-án.

Igy szeretjük látni a magyar országgyűlést, midőn a pártok vitájában komoly argumentumok objectiv fegyvere áll egymással szemben. Kétségtelen, hogy mind a két ellenzék vezérszónoka — Helfy és Szilágyi a horvát ügyben történt felszólalásaikban azon önmérsékletet tanusította, a melyet az ügy komolysága megkövetel a nélkül mégis, hogy ellenzéki támadásuk éle csak legkisebb mértékben is eltompult volna.

Helyesen és okosan tette a függetlenségi párt, hogy azon szándékát, melyet egy némely Mokány politikusa hangsúlyozott, miszerint a horvát ügy körül elkövetett mulasztások miatt a miniszterelnököt vád alá kellene fogni — feladta, helyesen tette saját maga érdekében, miután ellenkezőleg mint komoly párt compromítálta volna önmagát a higgadt politikusok előtt; de még helyesebben tette az ország érdekében, miután a mostani horvátügyben, habár nem helyeslehető ugyan, de mégis megbocsátható azon ellenzékeskedés, melyet az ellenzéki pártok folytatnak, midőn erélyesebb, hathatósabb előreláthatólag elkieseredést szürendett zavarokkal összekötött fellépést sürgetnek a horvátokkal szemben, de megbocsáthatatlan lett volna a pártoskodás

akkor, ha a miniszterelnök elleni vádemelésüket fentartván, közös ellenségeinknek ad oculos demonstrálták volna, hogy a legfontosabb ügyekben sem tudunk egységes polit. actió eszméjére emelkedni.

Egyébrészt pedig a függetlenségi párt nevében beadott, három pontból álló és a kormány megbuktatására irányzott határozati javaslatnak egyetlenegy pontja sem állja ki a nem minden áron ellenzék-keskedő politikus előtt a bírálókat. Az első pont, mely szerint nem csak nem kell helyeslő tudomásul venni, de a legnagyobb mértékben roszalni kell a kormány eljárását — teljesen alaptalan. Miért kellene roszalni a kormány — nevezetesen tehát a miniszterelnöknek Horvátországgal szemben követett eljárását. Azért, mert a czimert letépett csöselék kihágásaival szemben a legerélyesebb intézkedésekre utasította, a bánt? vagy talán azért, mert a feladat teljesítését elvállalt bán megszegte adott szavát? vagy azért, mert az alkotmányos kormányzat felfüggesztésével kir. biztost küldött oda? Az utóbbi különösen mint rendkívüli intézkedés szükséges volt, mert más eszköz a rend helyreállítására nem foggott fenn, miután ily zavart — bonyolódott, főleg pedig napfényre került komoly viszonyok között a leköszönt bán helyett egy

uj bánt hamarjában kinevezni nem oly könnyű feladat. — Marad tehát a cs. kir. generalis, — ki határozottan jobban megfelel a helyzet feladatának, mint megfelelt volna a magyar, ki épen mint magyar csak mélyebb gyűlölet magvait szórta volna el és még nagyobb elidegenedést idézett volna elő a két nemzet között, a mi semmi esetre sem fekszik az ország érdekében.

Helfy határozati javaslatának második pontja, melyet a mérsékelt ellenzék is pártolt az, hogy a kitett, a csöselék által letépett és most a hatalmi tekintély által kifüggesztett czimerek mindkét, t. i. magyar és horvát nyelvű feliratokkal el legyenek látva. — Mig azonban Helfy ezt azt állami tekintély követelményével, addig Szilágyi Dezső a mérsékelt ellenzék e vezérszónoka avval indokolja, hogy miután a kormány előbb szükségesnek találta az ily kettős nyelvű czimereket — most azok bevonása által kudarczot vallana és a horvátok győzelmét constátálja. Kudarczot legfeljebb akkor képezne a dolog, hogy ha ez ügyben a kormány, a foganatba vett szigorú megtorló intézkedések daczára, a horvát felfogásnak engedne; de nem úgy van, mert a kormány a mellett, hogy a törvény magyarázatra szoruló intézkedésének vélegleges magyarázataiba nem bocsátkozik, — a maga kettős

A „Pécs” tárczája.

Dal.

Le csapott az ölyv a szelid galambra,
Kedves babám miért hagytál magamra?
A csalódás ölyve tépi szíveimet,
Minden galamb, minden leány kinevet.

Hogy ki voltál s mint szerettél most látom,
Hogy elhagytál soha meg nem bocsátom;
Soh'se találj te hü szívre, galambra,
Párom voltál, miért hagytál magamra?

x. y.

Egy ember a maga helyén,

Neve: Horváth Péter, állapota: nőtlen, kora: 60 év, lakása: Nagy-Csány, karaktere: kanász. Uram bocsá! Mi czimen foglal helyet egy kanász egy tisztességes lapban? Nem másért biz az, hanem minthogy tisztességes emberről tisztességes lapban mindig szabad volt emlékezni, tehát Péter bácsi is joggal megkövetelheti magának a derék emberek eme kívánságát . . . ha mindjárt csak kanász is.

Ha egy biharmegyei földesur öreg kondásának temetéséről megemlékezhettek nagy lapjaink, először azért, mert meghalt, másodsor mert két egész konda kísérte ko-

porsóját, harmadszor mert tántoríthatlan hűséggel ragaszkodott gazdájához: akkor Péter bácsi méltán megérdemli, hogy még életében újságba jusson. Miért? majd meg-lássuk.

Azt mondják a rosz nyelvek, hogy mint talált gyermek került egy jólelkű plébános házához. Régen volt ez, talán nem is igaz. Irni olvasni azonban a plébánián megtanult. Pártfogója meghalván, 12 éves korában felcsapott kanásznak. Negyvennyolcz év óta van tehát a konda mellett. És ezen hosszú idő alatt nem volt olyan év, melyen újságot nem járattot, ritkán volt nap, melyen a szüriujban újság ne foglalt volna helyet.

Emlékező tehetsége kitünő. Kossuth Hirlap-jából ma is idéz.

Ha forró nyári napon, kinn a mocsárban hűselő konda mellett előveheti az „Egyetértés”-t, s a vezércikkktől kezdve a hosszú táviratokig végig olvashatja, s azután elnyomván szemeit a buzgóság, a nagy lapba betakarozhatik: ő a világ legboldogabb embere.

Olvasásvágya határtalan. Anyagi körülményei miatt leginkább heti lapot járathat, de az 1877. évi orosz-török háboru alkalmából, utolsó fillérének feláldozásával megrendelte az „Egyetértés” egy havi folyamát Megjövén az első szám, a viszlói levélhordó, köznyelven: bolond Ferkó, a mezőn, disznói mellett kereste föl Péter bácsit.

Hanem tiz krajezáron alól nem akarta kiadni. Pénz nem volt, de Péter bácsi segített magán. Nyomban kiürítette tarisznyájának tartalmát, s szalonáját, kenyerét az utolsó morzsáig átadta a bolond Ferkónak, csakhogy lapjához férhessen. Az persze eszébe sem jutott, hogy estig koplalni fog.

Egyszer mégis nagyon megcsappant újságról kedve. Ugyanis lejárván a negyedév, a megrendelést tartalmazó utalványlapra, a Péter bácsi neve után, valami impertinens kéz titokban oda írta e szót: k a n á s z. Igy ment föl az utalvány a Franklin társulathoz. Nemsokára megjött a lap, rajta a czimszalag s ezen a következő czim: „T. Horváth Péter k a n á s z u r n a k.” El volt keseredve. Most már az egész Budapest tudja, hogy az az újságratató „T. Horváth Péter ur” nem más, mint egy lenézett kanász. Alig várta, hogy kimuljon a negyedév. Rendelt ugyan újságot, de jó darabig nem a maga, hanem egyik disznótartó gazdája nevére.

Katolikus vallásához hiven ragaszkodik, bár életének legnagyobb részét kálvinista falukban töltötte. Eljár pontosan a kálvinista atyafiak köznap reggeli könyörgéseire, fújja a zsoltoárokat a rektor uralra és a fiukkal, imádkozik áhitatosan, s mikor vége az isteni tiszteletnek, kinn a templom, udvarán, tisztességtudásra valló alázattal, kilési a tiszteletes ur vagy rektor ur hangulatát, s e szerint hosszabb vagy rövidebb

felírásu czimerekre vonatkozó álláspontját feladja ugyan, de a horvátoknak a csak horvát felírást sürgető felfogását sem érvényesíti, — hanem a béke, nyugalom és rend azonnali helyreállítása szempontjából — a törvény igazi és majdan megálapítandó értelmének minden veszélyeztetése nélkül, minden felírás nélküli kettős (magyar és horvát) czimert kíván egyelőre használni és kifüggeszteni. Ez nem horvát győzelem, ez a szerencsés közép ut okos alkalmazásba vétele.

Helyfő javaslatának harmadik pontja, melyre nézve már a mérsékelt ellenzék nézetei is eltérők — az, hogy miután a czimerkérdés a horvát mozgalmaknak csak alkalmi okát szolgáltatja és az igazi okok sokkal mélyebben gyökereznek, — a Horvátországhoz való viszonyunk teljes reviso alá vettessék. Szilágyi ezt nem meri nyíltan hangsúlyozni, mert ő legjobban tudja, hogy a „kibiczek” politikájának utját állja a törvény világos szava.

Horvátországhoz való viszonyunk határozott időhöz van kötve, azt ezen idő előtt megbolygatni nem lehet, ha csak a törvénysértés lejtőjére nem ereszkedünk. Ez azonban ellenkezik a magyar nemzetnek a horvátokkal szemben követett engesztelékeny politikájának hagyományával. Ennek folytán mind az, mit Szilágyi egyrészt a bannak a horvát országgyűléstől való teljes függetlensége és ellenkezőleg a magyar minisztertől való teljes függőségéről, másrészt pedig a magyar országgyűlésre feljött horvát képviselők tesztületi szerepéről mondott, csak olyan akadémiai beszéd, melyet sokkal nagyobb hatással elmondhatott volna a cathedrálról hallgatóinak. Mint kötekedő politikus azonban önön magát felülmuta Szilágyi Dezső akkor, mikor a kormányt felelősségre vonni akarja azért, hogy a horvát ügyről és különösen a Horvátországban foganatosított, rendkívüli

intézkedésekről az országgyűlésnek jelentést tenni elmulasztatott, ennek folytán az országgyűlés olyanról kénytelen tanácskozni, a mit nem ismer. Azt hisszük, hogy erre nézve legjobb czáfolat az, hogy arról az ismeretlen semmiről Szilágyi Dezső két órán át terjedő beszédet tartott. — A mit Szilágyi ismerni kíván, azt ismerjük mindnyájan, ismeri Szilágyi Tisza beszédéből és ismerheti a hivatalos lap documentumaiból. De nem ismertük azt, a mit Horvátországra nézve Szapárytól hallottunk.

Nem ismertük azon hallatlan corruptiót, mely a horvát közigazgatási tisztviselők szervezetében elharapózott, és nem ismertük azon lelketlenséget, melylyel a horvát közigazgatási tisztviselők a szegény nyomorult és sajnálatraméltó paraszt néppel szemben eljárak. — Minden irott betűnél szebben beszélnek a Szapáry által felhozott számok, melyek valóságos consternatiót idéztek elő a képviselőházban, — a mi kétségen kívül az egész ügy eldöntésére is csak kedvező befolyással lehet.

Mily gazdálkodást vittek véghez a horvát községi tisztviselők az adókövetés és behajtás körül, tanusítják a következő, a pénzügyminiszter által hivatalos adatok nyomán kimutatott számviszonyok.

Van Horvátországban összesen 542 polit. község és ezek között 1880-ban 128 községben a legnagyobb mérvű, olyan sikerkasztás történt, melynek folytán a községeknek körülbelül 500000 frt. elsikkasztott összeget újra meg kellett fizetni. És a mi a legnevezetesebb, ezen 128 eset közül 121 esetben a magyar pénzügyminiszter közegei fedezték fel a sikkasztást, — tehát az ottlioni horvát közigazgatási tisztviselők, kik a néppel folytonos érintkezésben állnak, kiknek a nép minden baját és ügyét elpanaszolja, kik száz módon az alantós községi tisztviselőket gaztetteik körül ellenőrizhetik, mindössze 7 esetben jutottak a visszaélés nyomára. Vajjon van-e joga az ilyen or-

szágnak, melynek ily közigazgatási tisztviselői kara van, autonómiájának kiszélesítése iránt igényeket formálni, és van-e joga különösen azon anyaországgal szemben, melynek auctoritása ellen azon gyalázatos bünt követeli el, ugyanazon tisztviselők, kik a népet csalják, zsarolják, a tudatlan népet arra tanítják, hogy ennek a magyarok az okai.

Ez azon gyalázatos perfidia, mely csak egy sláv törzstől telik ki. A horvát belügy felől tiszta képet nyerünk végre, ha megtudjuk azt, hogy a határörvidéki nyomorult községekben a községi pótdadó rendszerint 100%, de van sok község, hol 200, sőt még 200%-tet meghaladó községi pótlék is van. — Természetes a határörvidéki községek boulevardjai és saját utai sokba kerülnek.

Országgyűlés.

A hosszú szünet után, szeptember 29-én megnyílt magyar országgyűlésnek október 3-án volt első viharos napja, ekkor tette a miniszterelnök előterjesztését a horvát kérdésben. A min. elnök előre becsátja, hogy most előadandó határozati javaslata a horvát mozgalmak kezdete óta megállapított elve a kormánynak, nem pedig alkudozásoknak eredménye, s ez az, miszerint ott, a hol utcai zavargások utján bármi történi, első teendő az állami rend és tekintélynek helyreállítása. Roszul ítéli meg a helyzetet, kik a zágrábi eseményekben a nemzet becsületét látják megsérte, erre Horvátország nem képes, mert nem bír önálló állami létellel, mely nélkül, kihágást igen, de becsületértést Magyarország ellen el nem követhet. A megzavart rend Zágrábban immár helyre van állítva, az első feladat tehát megoldott, a további teendőkben nem a visszatérés, hanem az engesztelékenység politikája az egyedüli, mely Magyarország multjával s az eszélyesség követelményeivel megegyezik. Ha engesztelékenyek vagyunk, vagy megszűnik a horvátok zavargása, s akkor célt értünk, vagy meg nem szűnik, s akkor Horvátország elárulja, hogy a czimerkérdés ürügye

politikai eszmecserebe próbálkozik ereszkedni velők.

Van végre olyan érdeme is Péter bácsinak, a mi maradandó emlék gyanánt fogja hirdetni, hogy kanász létére is lehet valaki igen derék ember.

Mindazon faluk határában, a hol Péter bácsi pásztorokodott, az olvasás mellett legkedvesebb foglalkozása volt a faültetés és nemesítés. Százakra és ezrekre megy azon fák száma, melyeket vetett. A talált vadfákat, ott, a hol az Isten fölnevelte, benemesíti. Ha diót ad gazdasszonya szalonna helyett a kenyér mellé, nem eszi meg, egytől-egyig elveti. Fáinak növekedésében kimondhatlan gyönyört talál. De aztán ki ne törje azokat a másik kanász, el ne tapossza a csikós vagy csordás, mert Péter bácsi dühe nem ismer határt, s addig jár jegyző, bírő, esküdő nyakára, míg . . . szegényt el nem utasítják.

Szóval: beh sok ember van, a ki nem tölti úgy be helyét mint ez az egyszerű kondás!*)

Hogyan készülnek a nagy napi lapok.

(Vége.)

Az újságok ezen vállalatoktól nem azt tudják meg, hogy mi történik, hanem csak azt, hogy mit akar a kormány velük

*) Péter bácsi részére lapunkat utnak indítottunk.

közölni. Minden újság ez által a hivatalszerecsé színezetét nyeri és egy független lapnak sok munkájába kerül, hogy a byzantini udvari táviratok szolgái tulhalmozásától meneküljön. Magas és legmagasabb uraságok még az ágyból sem kelhetnek föl anélkül, hogy a villanyos drótot lázas mozgásba ne hoznák s egy semmit sem jelentő udvari ceremonia kedvéért fontos hírek figyelembe nem vétetnek. Angolországban és még inkább Amerikában a távirati vállalatok a kormány befolyásától függetlenek, ott ezek magánvállalatok, melyek csak újságok számára dolgoznak.

Amerikában az újságok egymással szövetkezve, sajátjukból állítottak fel ily bureau-t, melynek feladatai őket távirati tudósításokkal ellátni. Ezen szövetségbe való felvétel ugyan minden újonnan belépő újságnak több ezer dollárjába kerül, de azért ezen óriási vállalatnak működése annál nagyszerűbb. Így olvassuk az amerikai lapokban, hogy ezen vállalat saját kis gőzhajókkal rendelkezik, melyek a New-York és egybeült beérkező hajóknak mértőfedekre élbe mennek, hogy a leveleket, újságokat s híreket a lapok számára minél gyorsabban elhozzák. Ezen hajók roppant gyorsasággal mennek s a posta átvétele után haladéktalanul a legközelebbi távirati állomásnál kötnek ki, hogy az átvett postának leglényegesebb részét a szövetkezetbe tartozó szerkesztőségekkel közöljék, s így történik,

hogy sokkal előbb, sem hogy a nagy hajó a kikötőbe ért, az újdonságok melyeket magukkal hoztak, már az egész újvilágban ismeretesek. A mint Grant az angol sajtó történetében elbeszéli, már előfordult az is, hogy ezen szövetség által az angol királynő izezetét New-Yorkban előbb ismerték és olvasták, mintsem az az angol lordok házában felolvasva lett.

A mi szárazföldi burau-ink kölesönös közlekedésben vannak egymással és együttesen a hírlapi hírek nemzetközi vásárt képezik. A nagyobb újságok azonban azok, kikül saját szükségleteik számára külön távirati szolgálattal rendelkeznek.

Ha a szerkesztési munkálat és még a correctura és revisió befejezése után a számos szedő által a szedés és törés és ha a gépezetök által a nyomtatáshoz való előkészítés is be van fejezve, akkor jó forgó gépek alkalmazása mellett 1/4 óra mulva már pár ezer példány készen lehet. Ezek egy felhúzó gép által a lap kiadóhivatalába tolatnak s csak most működhetik egy igen fontos apparátus t. i. a megrendelt példányok rendes szétküldése.

Minden nem helybeli előfizető, legalább nálunk, egy jegyzékbe van felvéve, melyben pontos czime is foglaltatik. De ezen jegyzék nem fekszik a kiadóhivatal személyzete előtt. Sok időbe is kerülne ha ezt a vastag kötetű jegyzéket előbb meg kellene nézni, hogy megtudják melyik előfizető kapjon la-

alatt más aspiratiókat rejteget a feljogosítja Magyarországot, hogy vele a legerélyesebben bánjon el. Ő úgy tudja, hogy a horvátok nem akarják a Magyarországgal való viszonyt egyoldalul megbontani, s ha akarnák, meg fogják keservesen banni. Ő semmiben a törvénytől tágitani nem fog s a ajánlja a következő határozati javaslatot:

„Mondja ki határozatilag a ház, hogy a kormánynak azon nyilatkozatát, melyet a Horvát-Szlavonorságokban fölmerült események folytán, úgy az azokat megelőzőt czimer és fölírat kérdésében, mint a zavarásokat követett intézkedésekre nézve tett, helyeslőleg tudomásul veszi, egyúttal pedig tekintettel azon gyakorlatra, mely az 1868-ik évi XXX-ik törvényezik illető §§-ainak másképen értelmezését lehetővé tette, fülhatalmazza a kormányt, hogy az 1868-ik évi kezdeményezett gyakorlat szerint fennlevő cimereket fönbhagyassa, ott pedig, a hol más feliratu cimerek alkalmazattak azok helyett, ezental mindenütt, hol cimerek újra alkalmaztatnak, az idézett törvény 62-ik §-a szerinti értelmének megfelelőleg minden fölírat nélkül alkalmazza, a törvényben meghatározott cimereket.” (Hosszszantartó mozgás a baloldalon. Halljuk! jobbfelől.)

Ezen javaslat megvitatására a ház október 6-át tüzte ki.

Október 6-án Helfy Ignác szólalt fel s a függetlenségi párt nevében először is helytelennek mondotta, hogy a kormány a horvátországi eseményeket a ház előtt előterjeszténi elmulasztotta s így a határozati javaslat előzményeire nézve azt határozatlanul hagyta. Mulasztást követtek el 1868 óta a kormányok, hogy a magyar felirásos cimereket már akkor ki nem tüzték, hogy a mostani pénzügyminister e mulasztást 15 év után pótlóni igyekezett, elismerést érdemel, de megrovandó a mód, mert a kettős felirású cimerek kitétele éjnek idején történt, mint valami tiltott, szégyenletes dolog. Ez bátorította a zágrábi csöcséleket a botránys demonstrációkra. Hibázott a miniszterelnök, midőn Bécsbe ment tanakodni a közös miniszterekkel, mit az 1867: XII. t. c. 27. §. világosan tilt, mert hazánk belügyeibe a közös minisztereknek beavatkozni nem szabad. Veszedelmes precedens ez, mely legjobban bizonyítja, hogy hazánk nem önálló állam, csak Austria provinciája, s még veszedelmesebb, hogy ott a

kunyorált katonai erőt csak azon feltétel alatt kapta meg, hogy a horvátoknak utólagosan teljes elégtételt fog szolgáltatni. Sérémes, hogy kir. biztos gyanánt egy cs. kir. tábornokot küldtek ki, kinek személye ellen semmi kifogása, de ezt a horvátok nem tekintik másnak, mint Austria küldöttének, hova ugys vágyva vágnak. Engedményeket a horvátoknak nem adhatunk, mert a mely állam még annnyal sem rendelkezhetik, hogy a maga saját czimerét saját nyelvén való felirattal kitűzhesse, az az állam annak a területnek nem ura. A kérdés nem nyelvi kérdés, hanem Horvátországnak a magyar koronához való tartozásának kérdése, a czimer a magyar államiséget képviseli, erről meg le nem mondhatunk. A horvátok már is győzteseknek mondják maguk, az engedékenység meghátrálás és meghunyászkodás volna. Horvátország tulzó álmokat táplál s azért a czimerkérdésen kívül még a horvát magyar kiegyezést is revizio alá vétetni kívánja. Beadja a következő határozati javaslatot:

A kormány által benyújtott határozati javaslattal szemben mondja ki a képviselőház:

1. Hogy a kormánynak a horvátországi zavarások következtében szükségessé vált akcióz körül követett eljárását nemcsak nem helyesli, hanem mint részben alkotmányellenest, részben a magyar korona méltóságát sértő eljárást, a leghatározottabban roszálja.

2. Hogy a magyar korona országai, jelesen Magyarország s Horvát-Szlavonorságok közt törvényesen fennálló államegyeség okvetlenül megköveteli, hogy az az állami jelvényekben kifejezve legyen, miért is utasítja a kormányt, hogy a Horvát-Szlavonorság területén létező minden közös hivatali helyiségre a magyar korona országainak közös jelvényét magyar-horvát felirattal tüzesse ki.

3. Hogy miután kétségbe nem vonható tények bizonyítják, mikép a legujabb események igazí oka nem a czimerkérdésben, hanem sokkal mélyebben rejlik, úgy, hogy a czimerkérdés elintézésével, az ügy lényege eldöntve még sem lesz, nehogy a magyar állam bármely részben is újabb meg újabb nyugtalanságoknak legyen kitéve, a képviselőház elérkezettnek látta az időt arra, hogy az 1868-iki XXX. törvényezik, mely 15 évi tapasztalatok szerint céljának úgy

sem felelhet meg, revizio alá véssék akként, hogy míg egyfelől Horvátország autonóm jogai jövőben is tiszteletben tartassanak, másfelől a szent István birodalmához való tartozása, valamint a magyar korona fenntartása, minden eshetőséggel szemben s minden kételet kizárólag biztosítva legyen.

Szülő g y i D e z s ő kifogásolja, hogy a kormány felhatalmazást kér multa, jövőre és se tetteit, se annak indokait hitelesen alakban a ház elé terjeszténi érdemének nem tartja. Bármik lettek légyen a kormány tettei, annyi bizonyos, hogy a horvát nép minden bajának jelképe gyanánt a magyar czimert tekinti, s mindenért a magyar nemzetet és kormányt okolja. Ha a kormány kivételes állapotokat teremtett, s azt jóvá akarja hagyatni, kötelessége volna ez állapotok szükségét indokolni. Ennek elmulasztása a közjogi kötelességnek súlyos megszegése. A határozati javaslatban ez nincs, s habár helytelen alakban — még benne volna is, azt megszavazni lehetetlen tartja. Mi volt az a szükségesség, mely arra bírta a kormányt, hogy felfüggeszesse az alkotmányt, meddig szándékozik azt felfüggeszténi. Mik azok a nyilatkozatok, melyeknek helyeslése kéretik? A nagy váradi toaszt ilyennek nem tekinthető, az október 3-iki beszéd pedig nem indokolja azon cselekménynek szükségét, amelynek folytán a jelenlegi állapotok fennállanak. Mik a helyeslő tettek? A cimerek levétele? Dehát mért kellett azokat kitűzni, ha most levételük opportunusnak mutatkozik.

Felhatalmazásra nincs szükség, mert amit a kormány tenni akar, az nem esik kívül az ő rendes jogkörén, hiszen akkor sem kért felhatalmazást, mikor a cimereket kitétté. Ez csak arra való, hogy a kormány felelősségének egyrészt az országgyűlésre hártassa. Nem itt van a baj, hanem ott, hogy a magyar korona tekintélyén csorba ejtetett, s a mozgalom szülő oka nem a czimer kérdés, hanem Horvátország nagyhatalmi ábrándjai. Ezeket hatalommal élnemítani nem lehet, csak helyes politika által ellensúlyozni. Ilyen politikája pedig nincs a kormánynak, sőt a horvát képviselők szavazatait vadászva, még inkább feltűzte a horvátok vágyait a boszniai okkupáció és a határörvidék bekebelezése által. A horvát-magyar kiegyezési törvény elég alapot ad a magyar kormány befolyásának, de az mind felhasználatlanul marad. Ő és

pot. Azért mégis meg van a kiadóhivatalban csak hogy más alakban, Erős fába van kötve az az jobban mondva a kiadóhivatalban kellő számú faszekrények által póltattik. Mind-egyike ezen szekrényeknek az előfizetők névjegyzékének egy-egy kötetét képviseli s mindegyike a hosszukás fiókoknak a könyv egyik lapjának felel meg és a sorok kis keresztfiók által vannak képviselve a melyekre a hosszukás fiók oszlanak. A nagy névjegyzékben minden sor, a faszekrényben minden keresztfiók egy egy előfizetőt jelent. Ezen kis keresztfiók az előfizetőnek nyomtatott czimlapját tartalmazza és pedig annyi czimlapot, a hány napra előfizetett. Ha előfizetése egy hónapra szól akkor számára 30 czimlap készítettik és külön keresztfiókba tétetik. A 3 hónapos előfizető számára 90 czimlap nyomatik. A lap expeditiója úgy történik, hogy a kiadó ily keresztfiókból egy czimlapot kivessz. A megfelelő póstabélyeg már rajta van. Egyéb teendő most nincsen, mint a czimlapot a borítékra ráragasztani és a lap expeditiója kész. Minthogy a nagy lapoknak egy helyen több előfizetőjük van, a postaigazgatóság kényelmére az egyes czimlap- és borítékkal ellátott példányok egy nagy csomagba köttetnek össze, melyre nagy betűkkel a lap neve és a közös rendeltetési hely ragasztatik.

Az ujság vállalatok abban a törekvésben, hogy e pósta hivataloknak a mun-

kát megkönnyítsék még tovább mennek és az említett csomagokat, melyek egyirányban expedialandók egy óriási göngyöleggé egyesítik. Így például a Bécsből Sopronyba szállított göngyöleg nemcsak az oda czimzett csomagot tartalmazza hanem mind azokat melyek a sopronyi postáigazgatóság által kézbesítendő, tehát a pésit is. A kész csomagok és göngyölegok a kint váró kocsikba rakatnak s vagy postára, vagy a mi gyakrabban, közvetlenül a vaspályákhoz vitetnek.

A hol a colportage megszoritásnak nincsen alávetve, ott a városban és környékén újsághirdők teljesítik a terjesztés munkáját. Ezek vagy magától a vállalatól vagy a főexpeditortól annyi példányt hoznak, a hányat eladhatni vélnék és több vagy kevesebb lármával az utcán, a házakban és nyilvános helyiségekben próbálják szerencsájüket. De az európai continensen a colportage többnyire megszoritásoknak van alávetve és az imént esetelt eladási mód csak Angol és Franciaországban divik.

Rendesen az ismeretes újsághirdők tartják fenn az olvasó közönség és a vállalatok közti viszonyt mindkét fél teljes megelégedésére és azon esetek, hogy a kihordók az előfizetési pénzeket elsikasztanak, nagyon ritkák. Mert a kihordás nem rosz üzlet. Bécsben van sok kihordó, ki több mint ezer előfizetőt lát el. Minden példányért 1/3 krajczárt kapván, ez a reggeli és esti lap-

nál 2000 1/2 krajczárt, vagyis naponként 10 forintot s így havonként 300 forintot tesz ki. Ezek ugyan a nagyobb vállalkozók, kinek segédzemélyzetre is van szükségük, mely rendszeren a kihordó családjából soroztatik, feleség, eseléd és gyermekeknek segítenők kell. A munka nagyon fáradságos. Oly korán kell fölkelni hogy még a külváros legmesszebb zugában lakó előfizető a reggelhez példányát megkapja. A kihordók egymást kíségitik. Az egyik kihordó vagy kihordónó — a gyenge nem többségben van — a példányok bizonyos számát kézbesítés végett társának adja át s ennek ellenében átvessz tőle olyanok kézbesítését melyek inkább az ő kézbesítési kerületében vannak.

Ha minden rendben van, a kihordó d. e. 9 és 10 óraközt a reggeli lapok kihordásával készen lehet. Nyugodhat egész délutáni két vagy három óráig. Ezen időben az esti lapokkal ugyanazon körmenetet vagy jobban mondva futást kezdi és esti 7—8 óra közt végez.

De már az első reggeli órákban ismét a nyomda vagy kiadóhivatal előtt van, nik, hogy fáradságos munkáját újból kezdje, gyűjti a még a nyomda fűstől nedves lapokat, a még alvó előfizetőknek mindennapi szükségletét és mindennapi meglepetését.

Ri.

elvtársai megadják a kormánynak a felmentést, de nem vakon és feltétlenül, hanem a következő határozati javaslat alapján.

Határozati javaslat. Tekintettel arra, hogy a kormány elmulasztotta azon alkotmányos köteletségének teljesítését, hogy a Horvát-Szlavonországekban létesített kivételes kormányzati állapotra nézve a közös országgyűléstől felmentést kérjen, és ezzel egyidejűleg úgy az ottani sajnós eseményekről, valamint saját intézkedéseiről és azok indokairól részletes jelentést tegyen; és hogy ennek folytán az országgyűlés ezen intézkedésekről egész kiterjedésükben hitelesen értesítve nincs;

tekintettel továbbá arra, hogy ezen intézkedések, a mennyiben az országgyűlés tagjai azokat köztudomás útján ismerhetik, különböző politikai megítélés alá esnek;

tekintettel végül arra, hogy a miniszterelnök határozati javaslatának második része a magyar korona országai közös jelenvényének alkalmazását illetőleg oly módra kér felhatalmazást, mely Szt. István koronája birodalmának tekintélyét meg nem óvja:

a képviselőház a miniszterelnök határozati javaslatát nem fogadja el.

Tisza Kálmán nem tartja helyesnek a mostani kérdést más ügygel komplikálni, ő is azt hiszi, hogy a zavargásnak nem egyedüli oka volt a czimerkérdés, de azt meg tudja, hogy ha egyszer rossz lelkű izgatók valamely kérdést kézbe vesznek és ha épen a nemzetiség és a nyelv szempontját tolhatják előtérbe, akkor válnak izgatásikkal leginkább veszélyesekké; mert ez a kérdés az — ez ellen magyar ember nehezen fog szólni — a mit megért minden ember, a miért fel lehet zudítani minden ember kebelét, a kivel egyszer sikerül elhíthetni — mi nem igaz, — hogy ez az első lépés, hogy nemzeti nyelvének használatában megszorítások, vagy attól eltiltassék.

El kell tehát hártani annak, aki békét és nem erőszakot akar, azon okot, a mely plausibilissé teszi azt, hogy az izgatók ily módon bűnös mestersegűket űzhessék.

A kérdésnek a javaslat értelmében megoldása nem kudarc. Más kívántak a horvátok, de azt el nem nyerik e javaslat által, mely nem egyéb, mint a megelőző kormányok által követett praxis. Ellenállott ő oly sikeresen a horvát aspirációknak, s ezt tényekkel bizonyítja, hogy igazságsan őt a horvátok legyezgetése miatt vádolni nem lehet. Ő volt Bécsben, de nem tanácskoznia, még kevésbé kunyorálni, hanem a szükséges katonai erőt kirendeltetni, s ez nagy különbség. A kirendelt kir. biztos ép úgy szolgálja Ausztriát, mint Magyarországot, s két év óta Zágrábban lakván, legalkalmasabb személy a kitűzött feladat megoldására.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter megjegyzi, hogy Hefi azt állítja, miszerint a kormány javaslatának se előzményeit se indokait nem ismerteti a képviselőkkel, s ennek daczára Hefi mégis eléggé tájékozottnak vélte magát arra, hogy a kormány ellen a legelősebb roszalást mondja ki. Eljárása iránt a felelősséget magára vállalja. Az 1868. XXX. t. cz. 57 §. kimondja, hogy Horvátországban horvát a hivatalos nyelv, de nem zárja ki a czimer felírás magyar szövegét. E magyar szöveg alkalmazása nem mai keletű, mert 1880 óta áll anélkül, hogy sérelmesnek találtatott volna, sőt a zágrábi zendülés előtt 3 nappal maga a horvát kormány insinuationak nevezi egy iratában azon feltevést, mintha a horvát népben nem volna elég loyaltitás a korona állam és annak czimere iránt, s ha az ellen valami merénylet követtetnék el, magára vállalta az erélyes ellenállást. A felmentést tehát azért kell kérni a magyar kormánynak, hogy ezen a horvátok által is törvényesnek elismert állapoton módosítást tessen. Hor-

vátország minden baj kulforsását Magyarországon keresi, pedig saját adója az, mely 100°/_o—200°/_o-nyi községi adót tesz ki, mely öt legjobban nyomja. Horvátország saját maga szedi be adóját s csak az 1880-ik évben 432 községben 128 visszaélési eset fordult elő a községi előjárók részéről. 121 esetben épen a magyar kormány közegei fedezték fel a sikkasztásokat, melyeknek összege 56 ezer forintra megy. Ezekért Magyarországot felelőssé tenni igazságszerint nem lehet. Elfogadja a kormány javaslatát.

H i r e k.

Pécs szab. kir. város iskolaszéke e hó 6-án délután 3 órákor a városház tanács-termében ülést tartott, melyen a tagok, tekintettel a tárgysorozat érdekes voltára szép számmal jelentek meg. A idinger János kir. tanácsos polgármester az ülést megnyitván: előterjeszti, hogy a hely. tanodánál feleslegesnek mutakozó két helyiség a baranyamegyei tanfelügyelőségnek átadott. — Tudomásul vétetik. Továbbá jelenti, hogy a polgári leányiskola nem helyezhető el a Zsolnay-féle házban, mert a helyiségek nem készültek el és a katonai építészeti igazgatóság nem mehetett időre ki a lakásból, eszerint a polgári leánytanoda azon helyiségekbe helyeztetett, hova az építészeti igazgatóság ment volna. Igaz, hogy e helyiség nincs a centrumban, de máshol nem volt hely. A templom látogatásról úgy intézkedett, hogy miután télen egy iskolából sem mennek a tanulók templomba, innét sem fognak a növendékek rendszeres templomba járni. Tudomásul vétetik. A kihirdetett tanítónői állásra beérkezett Horváth Mária, Herzhauser Mariska (időközben M. Szigetre alkalmazást nyert) Dömmel Sarolta, Vidákovic Katalin, Reiser Teréz, Petz Mari és Burger Anna kérvénye. A titkos szavazás megejtetvén, a 27 beadott szavazat közül Reiser Teréz kapott 25-öt, Petz Mari ketőt, így polgármester törvényesen megválasztott segédtanítónőnek Reiser Teréziát kijelenti. Bejelentik, hogy a serház-utcai iskola 4-ik osztálya túltömöttség folytán kétféle osztatot. Tudomásul vétetik. Felvetetvén a kérdés, az iskolaszék elhatározza, hogy a tanfelügyelőt figyelmezteti, miszerint a „Miasszonyok” zárda 1-ső osztálya, melyben 120 növendék van, nagyon túltömött s az osztály megvizsgálására t. főorvost kiküldi. Ezzel, több esekelyebb tárgy után, miután az iskolaszék véleményadás végett a kérdést, hogy a tanügy állapotát az 1885. évi orsz. kiállításban bemutatása-e a tanító testületnek kiadja — az ülés feloszlik.

A pécsi állami főreáliskola „Segélyző Egylete”, mely vezetője és tagjai, nemkülönben egyes nagylelkű adakozók buzgóságából már több mint másfél ezer forintnyi tőke fölött rendelkezik, a jelen tanévben is megkezdte áldásos működését. Bármily szerepnek is látszik e zajtalan kis egyesület, fontossága az intézetre nézve nem tagadható, mert mint tudjuk a reáliskolába inkább a gyakorlati (iparos, kereskedő s más efféle) pályákra készülők, tehát szegényebb sorsu, sőt jó részben vagyonatlan szülők gyermekei mennek, akik bizony nagyon rászorulnak a segélyre, s a kikkel igen jól teszünk, habár csak tankönyvek és író s rajz szerekkel látjuk is el. A reáliskola, mint legtöbb helyt, úgy nálunk se dicsekedhetik tápintézzel, vagy másnémi alapítványokkal, minők a legtöbb telekezeti gymnasiumnál találhatók. Ezek helyét pótolja némileg a segélyegylet, a mely mint ilyen, hathatós támogatást érdemel mindazok részéről, a kik a tehetséges, de szegény tanuló ifjaknak nyújtott segély jelentőségét és jövőbeli kihatását fel tudják fogni. Az alakuló gyűlésen megválasztottak: elnöknek Beck Károly VIII. osztályu tanuló, alelnöknek gróf Széchényi Antal VII. osztályu tanuló; titkár-

nak Küllely László VII. pénztárnoknak Mayer Károly VII. osztálybeli tanuló; ellenőr, könyvtárnok és jegyző Katicus István VI., Lábris Elek VII. és Ziegler Mihály V. oszt. tanulók lettek. Pártoló tagnak beiratkozott 81 tanuló. Mindjárt az év elején segélyért folyamodtak 29-en. A segélyezettek közt kiosztatott készpénzben 13 frt 20 kr. A meglevő és kötéttel együtt 46 frt 3 krajczár áru, ujonnan beszerzett könyvkészletből segélyeztetett 26 tanuló 252 darab tankönyvvel, melynek értéke 277 frt 66 krajczárt tesz. Összesen tehát kiadott az egylet segélyre e tanév elején 439 frt 23 krt., a mely elég szép összeg. Azok a jölelkű adakozók tehát, kiknek névsora az intézet értesítőjében olvasható, láthatják, hogy adományaikkal mily szép célt és milyen mértékben mozdítottak elő.

A pécsi iparostanulók iskolájának megnyitott immár a II-ik tanfolyama is. A tavalyi növendékek, a kik most már a II. osztályba léptek, csaknem teljes számmal beiratkoztak. A két osztály eddig is elég népes, de e mellett bizonyos, hogy többen még ezután iratkoznak be; mert iparosainknak, valamint más térer, úgy ezen sem nagy erényük a pontosság. A tanerők ugyanazok kik tavaly működtek s a kiknek buzgósága, már csak a mult évi után ítélve is, az eredmény iránt teljes biztositókat nyújt.

Színházi hírek. A r a d i Gerő színtársulata ma érkezik városunkba és szombaton kezd meg előadásait. Színre kerül bemutatól „A bagdadi herczegnő”, ifj. Dumas Pécestől még nem adott kitűnő színműve, a nemzeti színház repertoire darabja. Az első operette az „Üdvöske” lesz. A színház nézőtere gyökeres átalakuláson ment keresztül; ez időnyben ugyanis az eddigi kényelmetlen bórpadok helyett az első öt sor ruganyos, karokkal ellátott támlásszékekkel alakítottát át, mely kényelmessége folytán azt hisszük megnyeri a közönség tetszését. A színpadi díszítmények és burtok csaknem teljes újítást nyerne. Mint Aradi Gerő színingazgató egy levelében értesít, felette kívánatos lenne a nagyobb számú bérletek által törzsközönségre szert tenni. Ajánljuk tehát közönségünk figyelmébe a kibocsátott bérleti hirdetményeket, melyek különben is igen előnyösek.

Könyvny tulajdonosok figyelmébe. A pécsbarcsi vasut régebben kisorsolt, de még be nem váltott könyvényeit hirdeti nevezett vasut igazgatósága. E könyvények a következők: 1007, 1798, 12729, 10553, 9982, 11914, 13033, 13887, 1178, 1447, 2448, 8011, 1594, 11045 és 15965. számuak.

A vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról a kereskedelmi miniszteriumba beérkezett jelentések szerint a szántás-vetési munkálatok általában kedvező időjárás mellett az ország tulnyomólag nagy részében folyamatban vannak, részben már befejeztettek. — A vetések, különösen a koraiak több helyt már kikelték s egészben véve szépen állanak. A repce jó kikelt, azonban egyes vidékeken a drótféreg pusztításai által szenved. A tengeri törés és burgonyaszedés nagyobbára bevégeztetett. A tengeri termés általában gyenge eredményt szolgáltatott. A burgonyára vonatkozó hírek kedvezőbbek, a mennyiben a termés általán véve középnek, több helyt jónak jeleztetik. Némely vidéken azonban a burgonya rothadásáról panaszokznak. A szüret csaknem mindenütt folyamatban van, némely vidékeken már befejezetett. A borterem általában a mennyiséget illetőleg kielégítőnek, a minőségre nézve azonban a legutóbb beállott, sok helyt túlságos esőzések következtében gyengének ígérkezik.

Új iskolaház Somberken. A sombereki róm. kath. hitközségnek ritka szerencséje van, levén az ő népokolájának a veterán Schnellberger Mátyás személyében oly tanítója, kiről a kir. tanfelügyelő nem rögzen azt a jellemző megjegyzést tette, hogy „ez nem tanító, hanem valóságos művész”, miután agg létére az egy tanterembe zsu-

holt 160—180 tanulóval az elemi tantárgyak, kivált pedig a magyar nyelv oktatásában oly előmenetelt tudott produkálni, mely a tanfelügyelő urat bámulatra ragadta. De mily eredményt tudott volna elérni, ha a törvény rendelkezéséhez képest csak 80 gyermek lett volna egy tanteremben elhelyezve. Belátta ezt a kir. tanfelügyelő ur és nyomban sietett intézkedni, hogy a törvény kívánalmának elég tétessék. A hitközség eleintén vonakodott ugyan, de utóbb mégis kénytelen volt megnyugodni abban, hogy még egy tanterem berendeztessék és egy második tanító alkalmaztassék. Sok küzdelem után aztán az iskolaszék józan többsége végre elhatározta, hogy a régi tanterem is lerontassék és mind a két terem újonnan építtessék. Az épület kész és már átadott rendeltetésének. Aldozatba került ugyan a hitközségbelieknek, de ez nekikerülte őket, mert eltekintve attól, hogy az új iskolához már kinézésénél fogva is a községgel díszre válik: az a hozott áldozatoknak dus szellemi kamatait fogja hozni gyermekeik és unokáik ismeretei, és értelmiségének fokozása által.

Jó állomás. A pellérdi postamesteri állásra pályázatot hirdet a hivatalos lap. Járandóságok 100 frt biztosíték letétele mellett 150 frt. fizetés és 40 frt. irodai általány. Akinek ez állásra kedve van, kellően felszerelt folyamodványát három hét alatt a soproni m. kir. postaigazgatósághoz nyújtsa be. Ugyancsak ez igazgatóság több szolgáló állásra hirdet pályázatot, melyek mindegyikével 300 frt évi bér, 50 frt lakpénz és természetbeni szolgálati öltönyből álló javadalmazás van összekötve. Ubi nexus?

A magyar millenarium. Stampfel Károly királyi udvari könyvkereskedő kiadásában Pozsonyban, Helmár Agost királyi főgymnasiumi tanártól egy kétféle füzetke jelent meg, melynek czíme: A magyar millenarium. Visszapillantás Magyarország 1000-éves történetére. Az író neve, kinek Bonfiniusról írt művét a magyar tudományos akadémia annak idején pályadíjjal tüntette ki, elegendő biztosítékul szolgál arra nézve, hogy itt nem selejtes vásári munkával van dolgunk, amint csakugyan ez alkalmi iratokban nemzeti politikai alkotmány és irodalom történetünknek főbb mozzanatait vonzó alakban csoportosítva a magyar nemzet ezeréves fennállásának nagy vonásokban rajzolt sikerült képét nyújtják. A számos képpel ellátott füzetkének felette díszes kiállítása a derék kiadónak izléséről tesz tanúságot. Ha végül még fölemlítjük, hogy az ára 20 krban van megállapítva, pillanatig sem kételkedünk benne, hogy ezen alkalmi füzetke könyvpiacunk egyik legkelendőbb czikként fogja képezni.

A dohányzás káros hatását fukra dr. De-caine különös tanulmánya tárgyává tette és erről így ír a „Soc. of Public Medecin“nek: 38 fűt figyelt meg, kik a 9-től 14-ik élet évükben álltak és együtt egy dohányoztak. Huszonhétnél nagyon komoly természetűek voltak a következmények: „Megzavart vérkeringés, megrontott emésztés, szívdobogás, a szellem tompulása és a legtöbbször nagyfokú hajlam a szeszes italok élvezésére. A vér elemzése a piros vérgolyócskák kevesbedését tüntették fel; tizenkét fű erős orrvérzésben szenvedett. Tizenálmatlanság miatt panaszokdottak, négyen gyuladással sebeket kaptak, egy pedig sorvadással esett. Minél fiatalabbak a gyermekek, annál károsabb a hatás; a legjobban tápláltak szenvednek legkevesebbet. A 38 fű közül nyolcz volt 12 éven alól; tizenegyen hat hóig, nyolczan egy évig és tizenhatan két évnél tovább dohányoztak. Azon fűk, kik abba hagyták a dohányzást meggyógyultak, a többi belehalt.“

Szerelmi hőmör. Egy angol női divatlap írja: Ha tudni akarod, az imádásig szereted-e „ő“, kérd meg, hogy gombolja be kesztyűdet; — ha ügyesen s gyorsan gombolja, az nagyon rossz jel, mert azt bizonyítja, hogy már másoknál begyakorolta

magát, de ha ügyetlenül végzi, sőt egy-két gombot laszakít . . . ennek már jelentősége van! Ha pedig meg is nyomja kacsódat, biztos jele annak, hogy vergődik.

Börszépítő kenőcs almából. A hölgyvilág bizonyos érdeklődéssel fogja tudomásul venni azon eljárás leírását, miként csinálnak a francziák almából börszépítő kenőcsöt, mely több évtized tapasztalati szerint a bőrnek nem csak simaságot kölcsönöz, de azt alma-s borkósavtartalmánál fogva fehériti is. Jó finom husu, ha lehet leginkább calville almákat meghámozunk, finoman összevágunk s ugyanannyi sulyu sótalán ludzsrallal egy porcellán lábasban gyenge tűz mellett hevítjük mindaddig, míg az alma a zsrallal egészen kásává nem ment össze. Ekkor az egészet finom szűrőszítán nyonjuk keresztül s addig keverjük, míg meg nem hűt. Ekkor elzárható tégelybe tesszük el használatra.

Naptár irodalom. Az 1884-ki Mész-Naptár, szerkesztve Dömötör L. méhészeti vándortantó által, pár nap alatt megjelent. Ez a II-ik évfolyam. Az I-ső is kedvezőleg fogadtattott, mert sok érdekes méhészeti czikk jelent meg benne. Az 1884-ki Mész-Naptárban azonban főként a gyakorlatra van suly fektetve. A méhészetnek mint elméleti, mint gyakorlati része havonkénti részletekben van előadva. Ez nem csak havi emlékeztető, hanem valóságos kézikönyv. A kezdőknek főként igen jó, mert röviden előadva, az egész okszerű Dzierzon-féle méhészeti tárgyalja. Megrendelhető Budapesten, Hornyánszky Viktor könyvnyomdájában (a M. T. Akadémia épületében). Ara 60 kr., mely postai utalvánnyal küldendő be, mire a naptár bérmentve küldetik meg.

Assicurazioni Generali 1883-ik évi szeptember hóban az életbiztosítási osztálynál 461 ajánlat 1,263,134 frt 74 krnyi biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 383 kötvény 1,033,787 frt 24 kr. biztosítási összegre állítottat ki. 1883. évi január 1-je óta 3918 ajánlat 12,051,907 frt 45 krnyi biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 3265 kötvény 10,239,539 frt 45 kr. biztosítási összegre állítottat ki a múlt évben kiállított 8,516,720 frt 75 kr. biztosítási összegre szóló 2972 kötvény ellenében. 1882. január elseje óta bejelentett károk összege 836,494 frt 87 kr-ra rug.

Az életbiztosítási osztály kimutatott biztosítási állománya 1882 december hó 31-én 70,822,205 frt 82 kr. tőkét és 208,644 frt 91 kr. járadékot tett ki 38176 kötvényre, a mire készpénztartalékban 16,301,454 forint 73 krajczár volt tartva. Az 1882-ik évben kifizetett károk az életbiztosítási osztály részéről 1,204,631 frt 62 krt tettek és az összes ágazatoknál a társulat alapítása (1831) óta az évenkénti kimutatások szerint fizetett károk 160,174,718 frtot tesznek ki. A Pécsi főgynökség Ullmann M. Károly.

Törvényszéki csarnok.

Az országbíró gyilkosai.

A nagy dráma megoldást nyert a budapesti büntető törvényszék előtt. A bűnösökre kimondatott a legnagyobb büntetés: a nyomorult élet elvesztése. Rövid volt a tárgyalás, összesen öt napot vett igénybe, világos ténynyel állott szemben a büntető igazság. Az ítélet vasárnap délben hirdettetett ki s így hangzik:

Ó felsége a királyi nevében, a budapesti kir. törvényszék büntető osztálya, gyilkosság és rablás büntetével vádolt Spanga Pál és társai bünyégében, az 1883 évi október hó 1., 2., 3., 4., 5. napján megtartott végtárgyalás alapján ítél. Spanga Pál — ribeki születésű, 30 éves, r. k. nőtlen, urasági szolga, vagyontalan, ir és olvas, katonai szolgálata alatt lopás miatt kétszer

bűneltve, a 72. sz. cs. kir. gyalogrezd tartalékos — és Pitély Mihály — pankotai születésű, 27 éves r. k., nőtlen, urasági szolga, vagyontalan, ir és olvas, a kir. ítélő táblának 1883. évi 30618. ssám alatt kelt ítéletével a bűnösség kérdésében jogérvényesen a tulajdon elleni kihágásban vétkeinek kimondatott, a 33. sz. cs. és kir. gyalogrezd tartalékos elbűnösök a Mailáth György országbírón elkövetett és a btk. 270. és 344 §§-ába ütköző gyilkosság és rablás büntetteiben mint közvetlen tettesek, Berecz János, verbi születésű, 28 éves. r. k., nejétől elvált, 2 gyermek atyja, urasági szolga, vagyontalan, ir és olvas, büntetlen előéletű, katonai szolgálatra alkalmatlan, — a btk. 69 §-ának első pontja alapján bűnös a Spanga Pál és Pitély Mihály által elkövetett gyilkosság és rablás bünteteinek bűnrésztességében mint felbújtó. Ezekhez képest Spanga Pál Pitély Mihály és Berecz János a btk. 278. illetőleg 71 §-a alapján halálra ítéltetnek akkép, hogy a halálbüntetés első sorban Spanga Pálon, második sorban Pitély Mihályon és harmad sorban Berecz Jánoson végre hajtandó.

Az indokolás előadja, a gyilkosság részleteit, melyekből kiderül, hogy Mailáth országbíró erőszakos halállal mult ki és hogy rablás történt; előadja azután, hogy Spanga és Pitély saját beismerésük szerint mikép hajtották végre a gyilkosságot; kiemeli, hogy bár Spanga Pál csak a szájbetömés ismeri el, ezen cselekmény, eltekintve attól, hogy a nyak körülburkolása a száj betömésével egyidejűleg vagy legálább is sürű egymásután mellett ugyanazon személyek (Spanga és Pitély) közreműködése által eszközöltetett, már önmagában előidézte Mailáth György halálát, miért is Spanga Pál az országbíró erőszakos halálának közvetlen tettese.

Bereczet illetőleg az indokolás kiemeli, hogy jól ismerte Pitély Mihály személyiségét és természetét, mert elhatározták, hogy a kést Spanga vegye kezébe, nehogy Pitély azonnal kezdje a munkát; tovább felhozza a körülményeket, melyek igazolják azt, hogy előre tudta a végeredményt; utal nevezetesen arra, hogy Berecz márczius 28-dikán éjjel nem felelt meg mindennapi kötelességeinek, nem készítette elő a papucsokat, a gyergyatartót, a vizet, a ruhákat nem vitte ki, mert tudta, hogy gazdája rendutasításától már nem kell tartania. Ha csak távolról számított volna Berecz Mailáth életben maradására, a legnagyobb gonddal teljesítette volna kötelességét, mert ennyi rendtelenség azonnal rámutatott volna Bereczre, mint a tettesek büntetésére.

Berecz, Spanga és Pitélynek megígérte, hogy a mit ők helytellenül tesznek és a mi a tettesek kinyomozására vezetne, el fogja igazítani, a mit csak úgy tehetett, ha Mailáth nincs többé az élők sorában.

Az indokolás a gyilkossághoz használt eszközökre utalva, kiemeli, hogy a zsinegek Berecz szobájában négy darabra vágattak (a lábak, a kezek, a nyak megkötésére), hogy ez nem véletlen, hanem feltétlenül kiszámított készülődés volt és már ebben a tényben is felismerendő a tettesek azon szándéka, hogy Mailáth nyakát hurokkal megkötésék.

Nem lehetett titok a tettesek előtt, hogy Mailáth részéről ellentállásra fognak találni; ezen tényezővel számoltak a tettesek már akkor, midőu Spanga vallomása szerint arról volt szó, hogy Mailáthot szükség esetén ki kell végezni.

Az előadottak szerint a tetteseket nemcsak a rablás szándéka vezérelte, hanem el voltak tőkélve arra is, hogy Mailáth György életét kioltásák. Ők ugyan az vallják, hogy csak szükség esetén akarták megölni, de teljes épségben fennállott az öglésre irányzott szándék: hosszabb időn át fölgalkoztak vádlottak a végrehajtandó cselekmény felett; érett megfontolással és nyugodtan fogtak munkájukhoz, előre el-

tökélt szándékkal ülték meg Spanga és Pitély Mailáth Györgyöt és ezért őket, mint a Mailáth elhunytát közvetlenül előidéztetettek a btk. 278. §-ába ütköző gyilkosságot követték el.

Irodalom.

Kiss József előfizetést nyit „Mese a varrógepről” című elbeszélő költeményére. Modern alapeszméjével és a mindennapi életből merített egyszerű, de költői motívumaival a Petőfi társaságban és a székesfehérvári Vörösmarty-körben történt felolvasása alkalmával mély hatást tett e költemény.

Kiváló értéket kölcsönöznek e kiadásnak Baditz Ottó hírneves festőnk, a müncheni magyar művésztelep egyik kintinőségének részint fametszetű, részint önálló hegyrajvurenyomatu gyönyörű tollrajzai.

Nyomdai kiállítását a Franklin-Társulat vállalta el.

Előfizetési ára: Füzött példány 3 frt. Stylszerű kötésben 5 frt. A bolti ár tetemesen magasabb leend.

Az előfizetési pénzek ez évi november hó 1-ig Kiss Józsefnek, Budapesten, IX., csillag-utca 15. sz. alá küldendők.

A magyar könyvkereskedők „Corvina” című szakközlönyének könyvészeti rovatát október hó 1-től kezdve a „Csak szorosan” budapesti könyvkereskedősegek egyletének egy bizottsága fogja vezetni, mely annak lehetőleg pontos szerkesztését a magyar könyvészet teljessége érdekében ohajtáná — e célból felkéri azon t. szerzők és nyomdász urakat, valamint a könyvkiadással foglalkozó társulatokat, kiknek kiadványai nem jönnek rendes könyvári forgalomba, hanem saját kiadásukban jelennek meg miszerint azok egy-egy példányát, az ár megjelölésével, felvétel végett a „Csak szorosan” e. egylet nevére beküldeni sziveskedjenek. Felvétel után a mű sértetlen állapotban vissza küldetik. Nemkülönbön felkéretnek azon t. szerzők urak, kik műveikre előfizetési felhívást bocsátanak ki, abból egy példányt beküldeni sziveskedjenek. Kívánatos lenne, ha az érdekeltek e kérelemnek lelkiismeretes pontossággal eleget tennének, a mennyiben ez által nemcsak nevezett egylet ügybuzgó tagjait segítik elő közérdekű törekvésükben, hanem egyidejűleg saját érdeküknek is szolgálnak az által, miután ez uton a könyvkereskedők — üzleti szempontból is — tudomást vehetnek műveik létezéséről.

A „Neptanoda” Pécsen megjelenő nevelés-oktatásügyi hetilap október hó 6-iki számának tartalma: Az orsz. tanító képzési közgyűlés után; Sokoldalúság a tanításban írta Schön József, Az iparos tanításban iskoláinak szervezete, Régi dolgok új kiadásban (tárca), Az orsz. tanító képzési közgyűlés, Egyleti ügyek, Vegyesek.

Közgazdaság.

A „Pécsi kereskedelmi és iparkamara” évi jelentése. (Folyt.)

A selymternyésztés hanyatlására nagyban befolyt azon körülmény is, mely szerint a divatnak különféle selympótlományokra való irányulása következtében a selyem ára nagyon leszállott. A kamara területén 10—15 évvel ezelőtt jelentékeny selymkereskedés volt. Voltak vállalkozók, kik még a volt határörvidékre is elmenve, a termelőktől összevásárolták a gubókat, azokat legombolyították s a selymet külföldre, főleg Olaszországba exportálták. A selyem árának hanyatlásával ezen üzletet abbahagyniok kellett.

Újabb idők óta azonban e tekintetben ismét némileg jobbra fordulni látszanak a viszonyok, mi a közönséget a selymternyésztés fokozatosabb felkarolására buzdíthatja, minnyival is inkább, mert a selymternyésztés fejlesztésére megkívánt sarkalatos kellékekről immár meglehetősen gondoskodva van.

A szekszárdi selymternyésztési m. kir. felügyelőség szederfamagot és selymternyéket ingyen oszt ki minden évben azoknak, kik selymért tenyészteni akarnak.

A gubó beváltás ügyét az állam felkarolta, és mivel a beváltást egyesesen nem vehette kezébe, kezdetben egyes megyéket segélyezett (kamattalan kölcsönrel stb.) ebbeli törekvésükben, — újabban pedig már 4 beváltó állomáson (Szekszárd, Pancsova, Fehérgyarmat és Kassa) maga kezdte meg a gubó beváltást.

Ezenkívül évenként tetemes jutalmakkal buzdítja a termelést és — ami legfontosabb — felügyelői állomásokat szervezett a selymtermelés emelésére.

Különösen elismerést érdemel, hogy midőn a selymternyésztés kiterése folytán a termelők általában elkedvetlenedtek és sokan felhagyni készültek a termeléssel, a magas kormány bő jutalmak által igyekezett a termelési kedvet éleszteni. Így többi közt a hidjai telep tulajdonosa: Bezerédi István özvegye 500 arany praemimut nyert, mely összeget ez Tolnamegye közönségének adományozta a végből, hogy annak kamataiból az újabb megyei termelők évenként jutalmakban részesíttessenek.

A legújabb időben a selymtermelés ügye új stadiumba jutott az által, hogy a földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszterium egy olasz selyemgyáros céggel Szekszárdon létesítendő selymfőnö, szövő és festő intézetre nézve oly szerződést kötött, mely által eme telep kötelezve lett csakis megvizsgált és egészségesnek talált rekeszpetéket a közönség használatára bocsátani és egyszersmind a hazában termelendő gubóknak oly áron leendő beváltást eszközölni, mely a kormány hozzájárulásával a mindenkori olasz piaci árakhoz mérten állapítatik meg, s mely 80 kr. — 1 frt 20 krnál alacsonyabb nem lehet.

Ezek szerint meg van nyitva az út a haladásra, meg van vetve azon alap, melyen az egyesek szorgalma eme nagyfotosságu termelési ágat virágzásra emelheti. — Most közönségen áll az ügyet felkarolni, a termelést terjeszteni, a megnyitott pályán lelkesen erőre törni.

Ami az egyesek teendőit illeti, ezek között első sorban áll az eperfák ültetése. E tekintetben azonban eredmény csak úgy lesz elérhető, ha a különben hasznavehetlen térségnek, s a kőzútat szélének eperfákkal való beültetésének ügye törvényhozási úton szabályozva s az ebbeli törvényes rendelkezések szigorú végrehajtásáról gondoskodva lesz.

A beváltási árak ezek voltak: gubó fojtatlan állapotban, és pedig az első osztályú ép, egészséges, kemény gubónak klg.-ja 1 frt 20 kr.; másodosztályú, puha, foltos vagy dupla gubó klg.-ja 50 kr., fojtott állapotban, és pedig első osztályú gubók (mint fentebb) 1 frt 60 kr. másod oszt. gubók (mint fentebb) 70 kr.

Igen kívánatos volna, ha a gubóbeváltás a kamara területén kívül több helyen eszközöltetnék; mert a gubóknak csomagolása, postára való feladása, a postai költség viselése s azon körülmény, hogy a tenyészgubóknak átvételénél személyesen jelen nem lehet, sokakat visszaríaszt a selymternyésztéstől. A gubóbeváltást a gazd. egyesületekre is lehetne bízni.

1882-ben Baranya-, Somogy- és Tolnamegye törvényhatósága a megyei utak mentén létező szederfák leveleit a selymternyésztők számára egészen ingyen engedték át a selymternyésztőknek, mi által nevezett törvényhatóságok nem csekély mérvben járultak az ezen évbéli selymgubóter-

melésnél elért kedvező eredményhez. Ohajtható, hogy a törvényhatóságok ezen dícséretes eljárását továbbra is fentartsák.

A hidjai selymfőnöda működését a szövő és főnöpparról szóló fejezetben ismerjük.

Disznózsir és szalonna.

Disznózsir és szalonnában az üzlet középélénkségű, s az árak az előző évekhez képest némileg alacsonyabbak voltak. A kivétel az 1881-ik évbélihez képest valamivel csökkent ugyan, de ezt pótolta a helyi fogyasztás emelkedése. Zsir és szalonna innen az osztrák tartományokba és csekély részben Trieszthbe vitetett. A legnagyobb mennyiség Pécsről exportáltatik egy kereskedő czég által, mely a zsirt és szalonnát a pécsi hentesektől vásárolja össze.

Mennyire kelendő itt ez áru, mutatja az, hogy 1882-ben egy laibachi szalámikészítő itt Pécsen szalámi gyárat nyitott de csakhamar kénytelen volt az üzletet abbahagyni, mert az itteni hentesek, kikkel üzleti összeköttetésbe lépett, nem szállíthatnak neki elegendő mennyiségben disznóhúst és szalonnát s nem oly áron, mely mellett üzletét fentarthatta volna.

Füstölt hús ez évben feltűnően kevés vitetett ki.

(Folyt. köv.)

A szerkesztő üzenete.

K. J. Az első Tompa egyik virágregejének travestálása, a többi megüti a katoná mértéket. Kívánja-e, hogy nevét aláírjuk?

Budapesti értéktőzsde.

(Koritz Antal és társa, bank- és váltóház heti jelentése.)

Budapest, Október 5.

Az értéktőzsde még mindig nem jutott ki azon tempéséből, melyben szokatlanul hosszú idő óta vesztegel. Csaknem azt kell hinnünk, hogy a holt évad ez uttal nem csak a nyárra szorított, hanem ki akarna terjedni az őszre is, midőn mindenkor élénkebb üzlet szokott létrejönni. Már pedig az élénkebb üzletnek ez uttal nyoma sincs, a minek oka egyrészt a politikai helyzet nem ugyan szerfelett aggasztó, de mindenesetre némely aggodalmakra okot adó jellegű tulajdonitató. A külpolitikai téren a szerb kormányválság, a skuptsina feloszlata, a bolgár viszonyok a francia — kínai, viszály, végre a spanyol király esete Párisban, mind olyan mozzanatok voltak, melyek nyugtalanították a tőzsdéket. Nálunk meg hozzájárult ezekhez a hét első felében a horvát kérdés megoldásának bizonytalan volta is. Ezen körülmények behatása alatt a hét első felében áresőkkenés állott be, mely kiterjedt az összes értékpapírokra. Később, midőn a magyar miniszterelnök be-terjesztette ismeretes határozati javaslatát a horvát ügyben, jobb hangulat jutott érvényre támogatva a conversiónális hírek által is, melyekkel kapcsolatban nagyfontosságú pénzügyi műveletek helyezették kiállításba. A hét második felében tehát az árfolyamok ismét javultak. E javulás első sorban járadékoknál mutatkozott, melyek iránt élénkebb kereslet nyilvánult. Mellettek javultak még hitelrészvények és némely más értékpapírok. A forgalom azonban a kedvezőbb hangulat dacára is korlátozott maradt, mert a spekulatív még mindig nagyon tartózkodó.

A fontosabb értékpapírok változása kitetszik a következő táblázatból:

	szept. 28.	október 5.
Osztr. hitelrészvény	289.25	290.—
Magy. „	290.60	291.70
4 % -os magy. aranyjár.	87.10	87.35
6 % -os „ aranyjár.	119.25	119.40
5 % -os „ papírjádék	85.95	86.10
Osztr.-magy. államvasut	318.75	317.50
Magy. leszámít. bank	90.25	90.50
„ díjorsjegy	113.—	113.—
Tiszai sorsjegy	109.25	109.—
Cs. kir. arany	5.70	5.68
Napoleon'd'or	9.50	9.50
Váltó Londonra	119.90	119.75
„ Párisra	47.40	47.40
„ Berliure	58.65	58.70

Közlekedés.

Vasuton

a Mohács, Pécs és Budapest közti vasuton.
 Mohácsról Pécs felé indul reggel 3 óra 23 p.
 d. e. 10 óra — „
 d. u. 3 óra 15 „
 Pécsről Mohácsra indul reggel 6 óra 22 „
 d. e. 11 óra 15 „
 este 10 óra 37 „
 Pécsről Budapestre indul délelőtt 11 óra 05 „
 este 7 óra 16 „
 Budapestről Pécsre indul reggel 8 óra 16 „
 este 7 óra 15 „

Személyhajók:

Budapestről Mohácsra na
 pontá déli 12 óraker.
 Mohácsról Budapestre na
 pontá d. e. 11 óraker.

Pósthajók:

Budapestről Zimonyig na
 pontá 11 óraker éjjel.
 Mohácsról Zimonyig na
 pontá 8 óra 15 perczkor reggel.
 Mohácsról Gyurgyevóra
 szerdán, pénteken és vasárnapon reggel 8
 óra 15 perczkor.
 Mohácsról Budapestre na
 pontá 2¹/₂ óraker reggel.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. okt. 9-én

	Pénzbeli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	119 80
2 Magyar aranyjárdék 4%	87 50
3 Magyar papírajárdék 5%	86 20
4 Magyar vasuti kölcsön.	138 50
5 Magyar földterhermentesítési kötvény.	99 —
6 Temes-bánati „	97 80
7 Erdélyi „	97 80
8 Magyar szőlődezsma váltásági „	97 25
9 Magyar nyereményi sorsjegykölcsön.	113 —
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	109 50
11 Osztrák járadék papírban.	78 50
12 „ „ ezüstben.	79 05
13 „ „ aranyban.	99 65
14 Osztrák-magyar bankrészvény.	840 —
15 Magyar hitelbank részvény.	288 50
16 Osztrák hitelintézet „	290 20
17 Cs. és kir. arany.	5 68
18 20 frankos arany (Napoleon'or)	9 50
19 Német birodalmi márka.	58 70

Laptulajdonos: Fekete Mihály.
 Felelős szerkesztő: Bodó István.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félnek külön lakezímével is elvannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra is pontosan válaszulunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldetik.

Olcsó könyvek. Konek: Egyházjog, Fésüs: Közigazgatási jog, Konek: Statistika, Kautz: Politika című könyvek, szépen bekötve, tiszta állapotban olcsón eladók. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Tőke befektetésre és gyümölcsöztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerezhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Pécsett budai-külváros Kisboldogasszony utca 13. sz. a. egy bolt bérbé adandó. 401.

Egy jó családból származó leány egy családból óhajtaná jutni, hol kisebb gyermekeket tanítana és egyuttal a házi teendőket is végezni.

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti ország-ut alatt, jutányos áron eladó, vagy **haszonbérbe** vehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

569 sz. v.égr. 1883. Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi tek. kir. járási bíróság 7510/1883. számú végzési által Valentin Károly végrehajtatók javára Dr. Fesztl György pécsi lakos ellen 500 frt tőke, ennek 1883. évi május hó 23 napjától számítandó 6% és eddig összesen 12 frt 80 kr. perköltség követelés erejéig de mégis a már lefizetett 100 frt beszámításával elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 740 frt 88 kr-ra becsült butorok s könyvekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 7274/1883. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécsett a Mailáth-téren (új piac) leendő eszközésére 1883-ik évi október hó 18-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek beszáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsett 1883-ik évi október hó 8. napján.

Kremmer Ferencz,
 kir. bir. végrehajtó.

417.

Uj hordók

száraz fából jól készítve eladók
 Engel Lipótnál. Felső malom-utca
 16. szám.

14389. sz. 1883. Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tszék mint tkkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bartok József végrehajtatónak öv. Stoll Péterné végrehajtást szenvedő elleni 593 frt 20 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. tszék területén levő, Pécs városban fekvő a pécsi 3792. sz. tkjében telvett 2352. hrsz. 85/3. ház 2353, 2353/1, 2353/2a. hrsz. házikertekre az árverést 928 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a

fentebb megjelölt ingatlan az 1883. évi október hó 26-ik napján d. e. 10 óraker Pécsett a törvényszék telekkönyvi irattárában a megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 92 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1883. julius hó 21. tartott üléséből.

Kiadta:

Vissy Pál,
 kir. törvényszéki jegyző.

462

Kitüntettetett Bécs, Tiest 1882, Kecskemét, Fehérvár, Wels.

Engger-féle dijjutalmazott különlegességek.

Az Engger-féle mellpastilla, általánosan ismert és kitüntettetett szer **köhögés, rekedtség és elnyalkásodás** ellen, elanynyira, hogy számos bel- és külföldi szak tudos e nemben a legjobbnak ismerté el. A 25 és 50 kraj czáros eredeti dobozok Magyarországon minden nagyobb gyógyszerárban kaphatók.

Gyomorhaj ellen Engger-féle Sodapastillák mindenféle **gyomorhajok, emésztéshiány, gyomorphév, beltünya-ság, görvély, halványosság, ismétlődő főfájás** ellen. Ezen pastillák, melyek egy ezen ezébra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lélegzést. — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Engger zuzmohnövény ezukorkái (lichenis carraghen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési inger csillapító szer. Igen kellemes gyümölcsízűek, különösen óvják a légzési szerveket a száradástól. Szónokok, bírok, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hitványságnál fogva sokat beszélnek, el ne mulasszák ezen kitünözukorkákat használni. Daczára jószáguk könnyen beszerezhető, 1 doboz 15 kr.

Engger val. mandula formájú maláta bonbon Csomagolva, valódi amerikai hártya-papíracsokkban. Bistos óvszer köhögés, rekedtség és gége kiszáritás ellen. Igen tiszta maláta-kivonatokból és ezukorból vannak készítve és nem képeznek semmiféle gyomorsavat. Egy eredeti zacskó 10 kr.

Ezen különlegességek városunkban eredeti árban kaphatók: K u n z Ferd. gyógyszerész urnál, K o v á c s M. gyógyszerész urnál, S i p ö c z István gyógyszerész urnál és az Irgalmasrend gyógyszerárban. 86

Az őszi idényre.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy régi üzlethelyiségembe, melyet az építkezés miatt ideiglenesen elhagytam, az építkezés befejezte után ismét visszatértem. Ez alkalommal tehát **új** üzletemet

(Széchenyi-tér volt Zsolnay-ház)

minden szakmába vágó czikkkel a leggazdagabban felszereltem s a jövőben is iparkodni fogok, mint eddig, nagyon tisztelt vevőimet minden irányban az által megérdemelni, hogy új és izlésteljes czikkokkal felszerelt üzletemben olcsó és solid bevásárlási forrást nyujtok.

Számos látogatásért esd

Kepes Kálmán.

Hirdetmény.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ által az itthelyi jogi képvisellel s a jelzálog kölcsönök közvetítésével bizatván meg, van szerencsém a t. kölcsönt igénylő közönség tájékozásául köztudomásra hozni a következőket :

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ az 1879. évi 39. törv. czikk és alapszabályai értelmében **kizárólag földbirtokra 300 frttól 10.000 frtig terjedő jelzálog kölcsönöket ad** és pedig záloglevelekben vagy készpénzben.

Záloglevél kölcsönök adatnak : 1.) **harminczhárom és félévi (33 1/2) törlesztésre**, melynél a tőke 7 1/2 %-os 67 félévi részletben törlesztetik, vagyis a kölcsön 100 frtja után félévenként 3 frt 75 kr. törlesztési hányad fizettetik ; 2.) **tizenhét (17) évi törlesztésre** olykép, hogy a tőke 10 %-os 34 félévi részletben fizettetik vissza, tehát minden 100 frt után félévenként törlesztési hányadul 5 frt fizetendő le.

Ezen kölcsönök záloglevelekben adatnak, melyek értékesítését az általa időről időre megállapítandó beváltási ár mellett maga az intézet eszközli.

Készpénz kölcsönök szintén adatnak, akként, hogy a tőke 10 év alatt 20 egyenlő félévi részletben fizettetik vissza s a mindenkorai tőke 7 1/2 %-kal kamatoztatik.

Ezen kölcsönök az intézet részéről a feltételek pontos megtartása esetében fel nem mondhatók.

A kölcsönök részletes feltételei és a záloglevelek beváltási ára alulírtnál (Pécsett, Király-utca 20. szám alatt) betekintheők.

Kelt Pécsett, 1883. szeptember 20-án.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ megbízásából :

Fekete Mihály,

üggyvéd.